

Activitats de morfologia i traducció

- Tradueix les oracions següents.

<i>Dea procellam mittit.</i>	<i>La deessa</i>	<i>envia</i>	<i>una tempesta.</i>
<i>Dea procellas mittit.</i>	<i>La deessa</i>	<i>envia</i>	<i>unes tempestes.</i>
<i>Deae procellam mittunt.</i>	<i>Les deesses</i>	<i>envien</i>	<i>una tempesta.</i>
<i>Deae procellas mittunt.</i>	<i>Les deesses</i>	<i>envia</i>	<i>unes tempestes.</i>
<i>Nauta insulam uidet.</i>	<i>El mariner</i>	<i>veu</i>	<i>una illa</i>
<i>Nauta insulas uidet.</i>	<i>El mariner</i>	<i>veu</i>	<i>unes illes.</i>
<i>Nautae insulam uident.</i>	<i>Els mariners</i>	<i>veuen</i>	<i>una illa.</i>
<i>Nautae insulas uident.</i>	<i>Els mariners</i>	<i>veuen</i>	<i>unes illes.</i>

- Tradueix les oracions següents.

Oracions amb ac / CD

<i>Agricola filiam habet.</i>	El pagès té una filla.
<i>Agricola terram dimouet.</i>	El pagès llaura la terra.
<i>Agricolae aras ornant.</i>	El pagesos adornen els altars.
<i>Agricolae nautas uexant.</i>	El pagesos insulten els mariners.
<i>Agricolae poetas laudant.</i>	El pagesos lloen els poetes.
<i>Dea nautam amat.</i>	La deessa estima el mariner.
<i>Domina ancillas uocat.</i>	La senyora crida les esclaves.
<i>Domina familiam conuocat.</i>	La senyora crida la família.
<i>Hastam habes.</i>	Tens una llança.
<i>Nauta lunam et stellas spectat.</i>	El mariner contempla la lluna i els estels.
<i>Nauta Romam amat.</i>	El mariner estima Roma.
<i>Nautae agricolas necant.</i>	Els mariners maten els pagesos.
<i>Nautae stellas spectant.</i>	Els mariners contemplen els estels.
<i>Poeta fabulam narrat.</i>	El poeta explica un conte.
<i>Poetae hastas timent.</i>	Els poetes temen les llances.
<i>Puella reginam amat.</i>	La nena estima la reina.
<i>Puellae reginam timent.</i>	Les nenes estimen la reina.
<i>Puellae rosas amant.</i>	Les nenes estimen les roses.
<i>Regina hastam habet.</i>	La reina té una llança.
<i>Romam amatis.</i>	[Vosaltres] Estimeu Roma.
<i>Terram laboras.</i>	Treballes la terra.
<i>Vndae seruam terrent.</i>	Les ones aterren l'esclava.
<i>Fabulam bene narrat.</i>	[Ell /Ella] Explica bé el conte.
<i>Nauta procellas non timet.</i>	El mariner no tem les tempestes.
<i>Regina nautas non uidet.</i>	La reina no veu els mariners.

Oracions amb gen / CN

Agricola siluarum terram arat.

El pagès llaura la terra dels boscos.

Agricolae opera terram fecundat.

El treball del pagès fecunda la terra.

Agricolarum uita temperantiae magistra est.

La vida dels pagesos és mestra de temperança.

Coloniae incolae aras aedificant.

Els habitants de la colònia construeixen altars.

Diana siluarum dea est.

Diana és la deessa dels boscos.

Historia est magistra uitae.

La història és mestra de la vida.

Musae sunt poetarum magistrae.

Les muses són les mestres dels poetes.

Nymphae sunt deae siluarum.

Les nimfes són deesses dels boscos.

Poetae Romae historiam narrant.

Els poetes contenen la història de Roma.

Puellae agricolarum operam laudant.

Les nenes lloen el treball dels pagesos.

Regina seruarum operam laudat.

La reina lloa el treball de les esclaves.

Agricolae filia semper laborat.

La filla del pagès sempre treballa.

Iulia, uilicae filia, semper laborat.

Júlia, la filla de la masovera, sempre treballa.

Vilicae filia quotidie laborat.

La filla de la masovera treballa cada dia.

Oracions amb dat / CI

Agricola ranam filiae captat.

El pagès agafa / caça una rana per a la [seva] filla.

Agricolae filia piratae pecuniam dat.

La filla del pagès dóna diners al pirata.

Ancilla Romae incolis aras monstrat.

L'esclava mostra els altars als habitants de Roma.

Ancillae agricolis escam portant.

Les esclaves porten el berenar als pagesos.

Deae Romae incolas adiuuant,

Les deesses ajuden els habitants de Roma,

nautis uictoriam dant.

[i] donen la victòria als mariners.

Dominae filiae agricolae pecuniam dant.

Les filles de la senyora donen diners al pagès.

Litterae poetis gloriam dant.

Les lletres donen glòria als poetes.

Magistra puellam grammaticam docet.

La mestra ensenya gramàtica a la nena.

Nautae coronas reginae dant.

Els mariners donen corones [de flors] a la reina.

Poeta operam reginae dedicat.

El poeta dedica la [seva] obra a la reina.

Poetae patriae gloriam celebrant.

Els poetes celebren la glòria de la pàtria.

Puella epistulam amicae mittit.

La nena envia una carta a la [seva] amiga.

Puella dominis rosas dant.

Les nenes donen roses a les senyores.

Seruae cenam agricolis parant.

Les esclaves preparen el sopar per als pagesos.

- Oracions amb abl / CC

Agricola aquilam sagitta uulnerat.

El pagès fereix l'àguila amb una fletxa.

Agricola diligentia laborat.

El pagès treballa amb diligència.

Nautae ceruam plagis captant.

Els mariners caçan la cérvola amb unes xarxes.

Puella deae statuam rosis ornat.

La nena adorna l'estàtua de la deesa amb roses.

Puellae mensas rosis ornant.

Les nenes adornen les taules amb roses.

Puellae statuas rosarum coronis ornant.

Les nenes adornen les estàtues amb corones de roses.

Statuis uillam orno.

Adorno la vil·la amb estàtues.

- Canvia el nombre dels substantius i dels verbs de les frases següents, escrivint les terminacions sobre els punts suspensius.

<i>Puella amicae epistulam mittit.</i>	>	Puellae amicis epistulas mittunt.
<i>Nautae coronas reginae dant.</i>	>	Nauta coronam reginis dat.
<i>Agricola ranam filiae captat.</i>	>	Agricolae ranas filiis captant.
<i>Puella rosas dominis dat.</i>	>	Puellae rosam dominae dant.
<i>Ancillae escam agricolis portant.</i>	>	Ancilla escam agricolae portat.
<i>Seruae cenam agricolis parant.</i>	>	Serua cenam agricolae parat.
<i>Agricolae filia piratae pecuniam dat.</i>	>	Agricolarum filiae piratis pecuniam dant.
<i>Dominae filiae agricolae pecuniam dant.</i>	>	Dominarum filiae agricolis pecuniam dant.
<i>Magistra puellae grammaticam docet.</i>	>	Magistrae puellis grammaticam docent.
<i>Agricola diligentia laborat.</i>	>	Agricolae diligentia laborant.
<i>Agricola aquilam sagittam uulnerat.</i>	>	Agricolae aquilas sagittis uulnerant.
<i>Nautae ceruam plagis captant.</i>	>	Nauta ceruas plagis captat.
<i>Puellae mensas rosis ornant.</i>	>	Puella mensam rosa ornat.
<i>Puellae statuas rosarum coronis ornant.</i>	>	Puella statuam rosarum corona ornat.

- Construeix oracions amb les paraules de més avall.

puella / amica / epistula / scribo

Puella epistulam amicae scribit.

Puella epistulas amicae scribit.

Puella epistulam amicis scribit.

Puella epistulas amicis scribit.

Puellae epistulam amicae scribunt.

Puellae epistulas amicae scribunt.

Puellae epistulam amicis scribunt.

Puellae epistulas amicis scribunt.

---

dea / nauta / stella / monstro

Dea stellam nautae monstrat.

Dea stellas nautae monstrat.

Dea stellam nautis monstrat.

Dea stellas nautis monstrat.

Deae stellam nautae monstrant.

Deae stellas nautae monstrant.

Deae stellam nautis monstrant.

Deae stellas nautis monstrant.

Iulia / epistula / amica / accipio

Iulia amicae epistulam accipit.

Iulia amicae epistulas accipit.

Iulia amicarum epistulam accipit.

Iulia amicae epistulas accipit.

---

magistra / fabula / discipula / lego

Magistra fabulam discipulae legit.

Magistra fabulas discipulae legit.

Magistra fabulam discipulis legit.

Magistra fabulas discipulis legit.

Magistrae fabulam discipulae legunt.

Magistrae fabulas discipulae legunt.

Magistrae fabulam discipulis legunt.

Magistrae fabulas discipulis legunt.

---

filia / nauta / luna / specto

Nutae filia lunam spectat.

Nutae filiae lunam spectant.

Nutarum filiae lunam spectant.

VOCABULARI

Substantius

agricola -ae (m):	pagès
amica -ae (f):	amiga
ancilla -ae (f):	esclava
aquila -ae (f):	àguila
ara -ae (f):	ara, altar
cena -ae (f):	sopar
cerua -ae (f):	cèrvola
colonia -ae (f):	colònia
corona -ae (f):	corona [també de flors]
culpa -ae (f):	culpa; negligència; dany, perjudici; defecte, uici
dea -ae (f):	dea, deessa
Diana -ae (f):	Diana
diligentia -ae (f):	diligència, zel
domina -ae (f):	mestressa, senyora
epistula -ae (f):	carta
esca -ae (f):	berenar
fabula -ae (f):	conte, fàbula
familia -ae (f):	família
filia -ae (f):	filla
gloria, ae (f):	glòria; proesa, gesta, feta
grammatica -ae (f):	gramàtica
hasta -ae (f):	llança
historia -ae (f):	història
incola -ae (m/f):	habitant
insula -ae (f):	illa
Iulia -ae (f):	Júlia
littera -ae (f):	lletra
luna -ae (f):	lluna
magistra -ae (f):	mestra
mensa -ae (f):	taula
Musa, ae (f):	musa
nauta -ae (m):	mariner
Nympha -ae (f):	nimfa

opera -ae (f):	treball, obra
patria -ae (f):	pàtria
pecunia -ae (f):	dinrs
pirata -ae (m):	pirata
plaga -ae (f):	xarxa [per caçar]
poeta -ae (m):	poeta
procella -ae (f):	tempesta
puella -ae (f):	nena
rana -ae (f):	granota
regina -ae (f):	reina
Roma -ae (f):	Roma
rosa -ae (f):	rosa
sagitta -ae (f):	sageta, fletxa
serua -ae (f):	serva, esclava
silua -ae (f):	bosc, selva
statua -ae (f):	estàtua
stella -ae (f):	estel
temperantia -ae (f):	mesura, moderació
terra -ae (f):	terra
unda -ae (f):	ona
uenia -ae (f):	perdó
uictoria -ae (f):	victòria
uilica -ae (f):	masovera
uilla -ae (f):	vil·la
uita -ae (f):	vida
unda -ae (f):	ona, onada

Verbs

adiuuo (1, tr):	ajudar, secundar
aedifico (1, tr):	construir, edificar
amo (1, tr):	estimar
aro (1, tr):	llaurar
capto (1, tr):	caçar
celebro (1, tr):	celebrar
conuoco (1, tr):	cridar, convocar
dedico (1, tr):	dedicar

dimoueo (2, tr):	llaurar
do (1, tr):	donar
doceo (1, tr):	ensenyar (alguna cosa, ac; a algú, ac)
fecundo (1, tr):	fecundar
habeo (2, tr):	tenir
laboro (1, tr):	treballar
laudo (1, tr):	lloar
mitto (3, tr):	enviar
misi	
missum	
monstro (1, tr):	indicar, assenyalar, mostrar
narro (1, tr):	contar, narrar
neco (1, tr):	matar
orno (1, tr):	ornar, adornar
paro (1, tr):	preparar, parar
porto (1, tr):	portar
specto (1, tr):	contemplar, mirar; admirar
sum (irr):	ser; estar; haver-hi
terreo (2, tr):	aterrar, aterroritzar
timeo (2, tr):	tèmer
uexo (1, tr):	maltractar, insultar
uideo (2, tr):	veure
uoco (1, tr):	cridar
uulnero (1, tr):	ferir

Paraules invariables

bene (adv):	bé
non, (adv):	no
quotidie (adv):	cada dia
semper (adv):	sempre